

Warmtepompen blijven cruciaal voor de toekomst ondanks eenzijdige conclusies

In recente berichtgeving wordt de indruk gewekt dat warmtepompen niet beter zijn voor het milieu dan moderne gasketels. Deze conclusie, gebaseerd op het doctoraatsonderzoek van Yanaika Decorte aan de Universiteit Gent, houdt geen rekening met de voortdurende technologische vooruitgang en de bredere milieuvoordelen van warmtepompen. Climafed, de Belgische federatie voor klimaattechnologieën, wil enkele belangrijke nuances toevoegen aan het debat.

1. Warmtepompen en klimaatimpact

Het doctoraatsonderzoek van Yanaika Decorte, begeleid door professor Nathan Van Den Bossche, toont aan dat de klimaatvoetafdruk van warmtepompen 30 tot 50% lager is dan die van gasketels. Dit bevestigt dat warmtepompen een aanzienlijke bijdrage leveren aan de reductie van CO₂-uitstoot, een cruciaal aspect in de strijd tegen klimaatverandering. Hoewel er discussie kan zijn over de volledige milieuvoetafdruk, blijft de daling van de klimaatimpact van warmtepompen dus ook volgens dit onderzoek een onmiskenbaar voordeel.

2. De bredere context: levenscyclus en circulariteit

Hoewel het onderzoek terecht wijst op de grotere materiaalimpact van warmtepompen, wordt vaak vergeten dat gasketels draaien op fossiele brandstoffen, die schadelijk zijn voor het milieu. Warmtepompen kunnen volledig draaien op groene elektriciteit. Bovendien zetten producenten in op een circulaire economie, waarbij materialen van oude installaties worden hergebruikt, wat de totale milieu-impact verder vermindert.

3. De maatschappelijke kost van fossiele brandstoffen

Naast de directe milieu-impact van gasketels moet ook de maatschappelijke kost van fossiele brandstoffen in overweging worden genomen. Het gebruik van gas en andere fossiele brandstoffen draagt bij aan luchtvervuiling, gezondheidsproblemen en klimaatverandering, wat aanzienlijke kosten met zich meebrengt voor de maatschappij. Warmtepompen daarentegen kunnen volledig worden aangedreven door groene energie, wat op lange termijn voordeliger is voor zowel het milieu als de volksgezondheid.

4. De rol van ETS2

Daarnaast is het belangrijk om het ETS2-systeem (European Emissions Trading System) te noemen, dat van kracht is binnen de EU. Dit emissiehandelssysteem zorgt ervoor dat bedrijven die fossiele brandstoffen gebruiken, betalen voor de uitstoot van CO₂. Deze extra kosten zullen de komende jaren toenemen, wat gasketels steeds duurder maakt in vergelijking met technologieën zoals warmtepompen die draaien op hernieuwbare energie. Dit is een belangrijk argument om nu al na te denken over de overstap naar meer duurzame verwarmingsoplossingen.

5. Een momentopname negeert technologische evolutie

Het onderzoek richt zich op de huidige materiaalimpact van warmtepompen en houdt geen rekening met de constante technologische ontwikkelingen. Fabrikanten werken aan efficiëntere en milieuvriendelijkere koelmiddelen, en er worden voortdurend innovaties doorgevoerd. Veronderstellen dat de technologie stilstaat over een periode van 60 jaar is simpelweg onrealistisch.

6. Langetermijnstudies met onzekerheden

De studieperiode van 60 jaar, zoals gebruikt in het onderzoek van Decorte, roept vraagtekens op, vooral omdat de technologie rondom elektriciteitsopwekking en warmtepompen snel evolueert. Het Belgische elektriciteitsnetwerk vergroent en deze trend

zal de efficiëntie en milieu-impact van warmtepompen nog verder verbeteren. Een onderzoek dat de situatie over zes decennia extrapoleert, moet deze dynamiek in rekening brengen.

7. Geleidelijke transitie: vervang niet wat goed werkt, maar anticipeer op de toekomst

Climafed erkent de conclusie uit het doctoraatsonderzoek van Yanaika Decorte en de stelling van professor Nathan Van Den Bossche dat het geen zin heeft om een nog goed werkende condensatieketel snel te vervangen door een warmtepomp. Het overhaast vervangen van goed functionerende systemen kan inderdaad onnodig duur zijn en is niet altijd de meest milieuvriendelijke keuze op de korte termijn. Tegelijkertijd is het belangrijk om gebouwen energie-efficiënter te maken en te anticiperen op de toekomst. Investeren in isolatie en energiebeheer nu zorgt ervoor dat, wanneer de tijd rijp is om over te stappen naar technologieën zoals warmtepompen, de overstap soepel en rendabel kan verlopen. Een geleidelijke transitie waarbij bestaande systemen worden geoptimaliseerd totdat ze aan vervanging toe zijn, is zowel duurzaam als economisch verstandig.

Conclusie

De feiten zijn duidelijk: warmtepompen blijven een essentieel onderdeel van een klimaatvriendelijke toekomst. Het is belangrijk om verder te kijken dan een momentopname en te erkennen dat technologieën en energiebronnen voortdurend evolueren.

Climafed is de Belgische federatie voor klimaattechnologieën en vertegenwoordigt producenten en verdelers van diverse oplossingen op het gebied van verwarming, koeling en ventilatie, waaronder zowel warmtepompen als condensatieketels. Deze brede vertegenwoordiging maakt Climafed tot een objectieve stem in het debat over de energietransitie. Climafed zet zich in voor de promotie van energie-efficiënte en duurzame technologieën om de Belgische klimaatdoelstellingen te behalen.